

Tanuljunk szőni
merev nyüstön

ashford
WHEELS & LOOMS

Üdvözlünk a szövés csodálatos világában...

ELSŐ MUNKÁNK – SÁL

Amire szükség lesz:

Olló

Mérőszalag

Karton elválasztócsíkok

Egy hosszú vagy két rövidebb asztal

Fonal

Ehhez a munkához kézi fonásúnak ható, finoman texturált Ashford Tekapo DK sport fonalat használtunk felvetőnek és vetüléknek is.

Ashford Tekapo DK fonal (100% gyapjú; 200m/100g) #206 Natural White, #230 Midnight Blue, #229 Stonewash, #228 Silver.

Felvetés

Csíkozzunk kék, ezüst és fehér színű Ashford Tekapo fonalakkal.

Hosszúság: 2m, ebből 23cm rojt mindkét végén

Szálak száma: 84

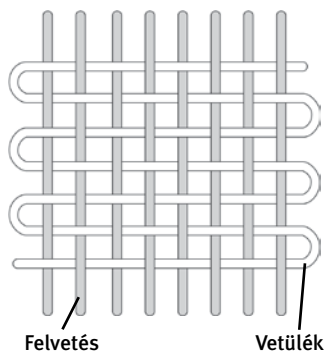
Kész szélesség: 28cm

Vetülék

Ashford Tekapo #206 Natural White

LÁNC ÉS VETÜLÉK

Ezt a két elnevezést ismerni kell, mivel ezek képezik a szövés alapját. Először a láncfonalak kerülnek fel a szövőszékre. Az első és a hátsó henger között nyújtóznak enyhén megfeszítve. A vetülékszálak fel s alá kanyarognak a felvetőszálak között, így hozva létre a szövött anyagot.

SZÁDNYÍLÁS

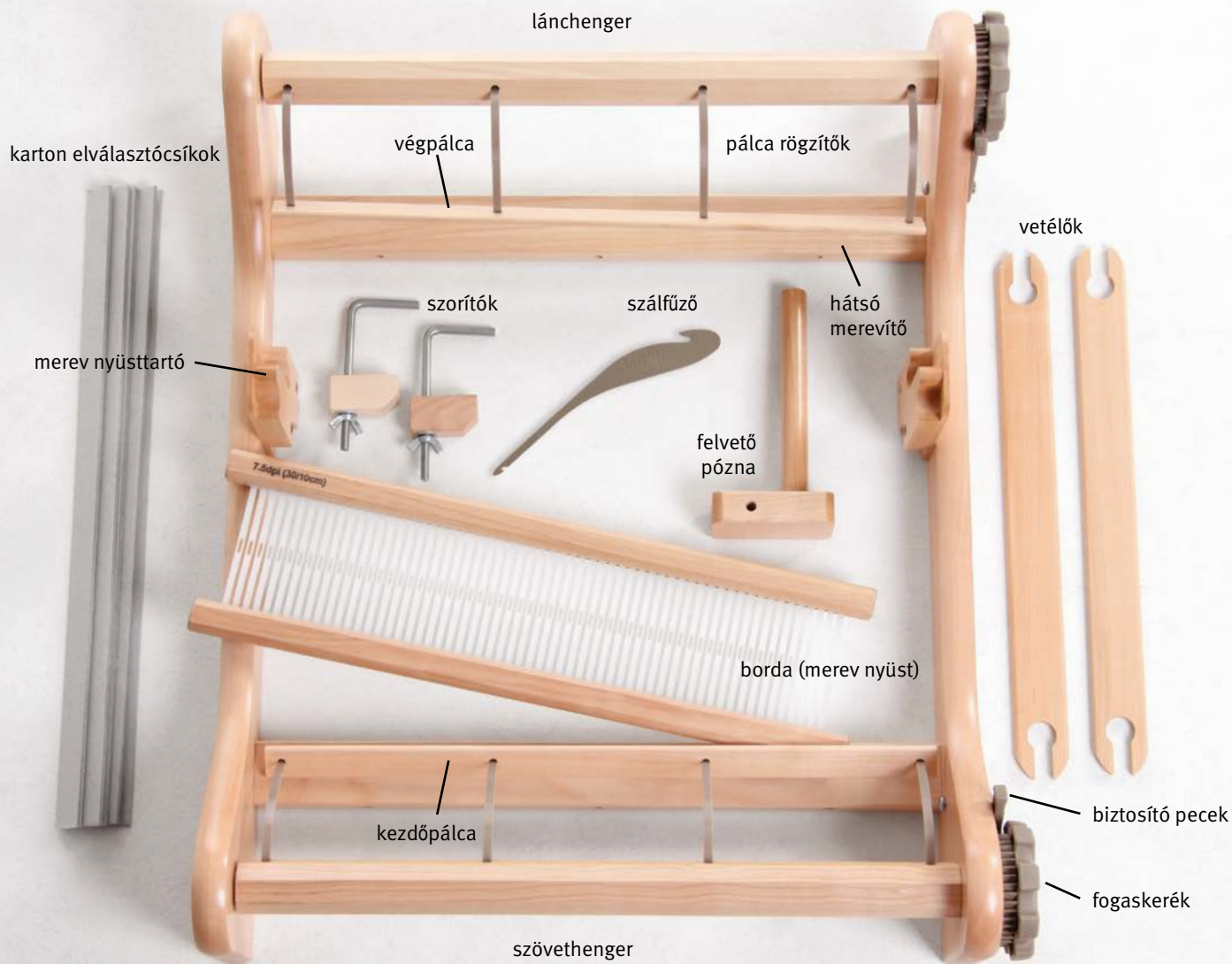
Szádnyílásnak nevezzük a felvetőszálak között nyíló rést, amin a vetelő megy keresztül.

OPCIONÁLIS KIEGÉSZÍTŐK

További sűrűségű bordák (merev nyüstök, 10/10, 20/10, 30/10, 40/10, 50/10 és 60/10), varia-borda, első póthenger, lábázat, fapecek indirekt felvetéshez, cséppálcák, vetelők, szövőtűk, leverő villa.

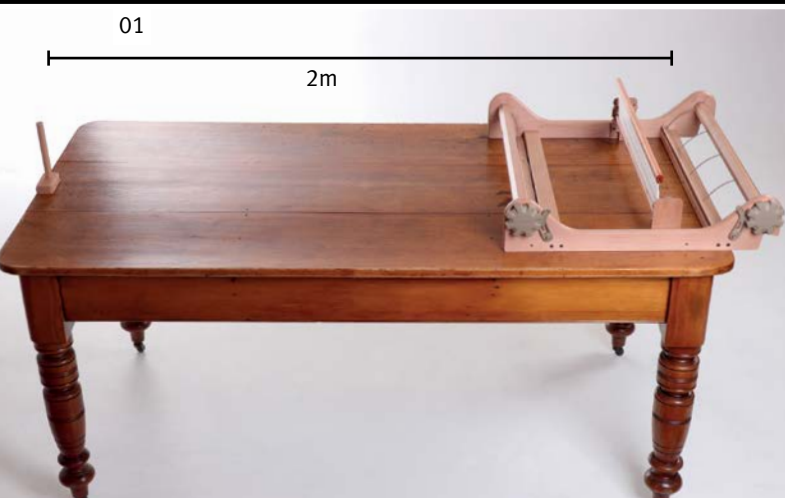

LÁBAZAT MEREV NYÜSTÖS SZÖVŐSZÉKHEZ

A SZÖVŐSZÉK

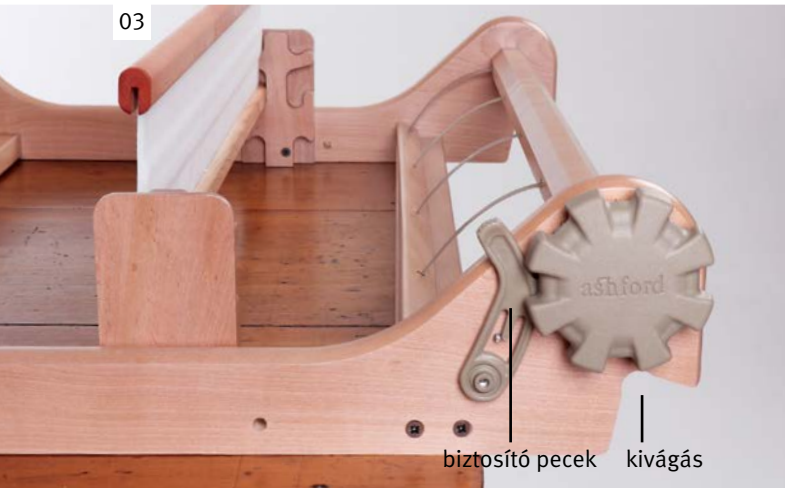
Az alapbordán 30 szál jut 10cm-re. A bordán rések és lyukak váltják egymást, az ezekbe fűzött felvetőszálak között jön létre a szádnyílás. A bordát használjuk a bevetett vetüléksorok "beverésére", azaz helyre illesztésére is. Ezt a bordát merev nyüstnek is hívjuk. A vetélő szerepe, hogy a rátekeret vetülékfonalat a nyíláson keresztüljuttassa. A felvetőeszközök segítségével öltöztetjük fel a szövőszéket, ezek: a felvető pózna, a szálfűző és a szorítók.

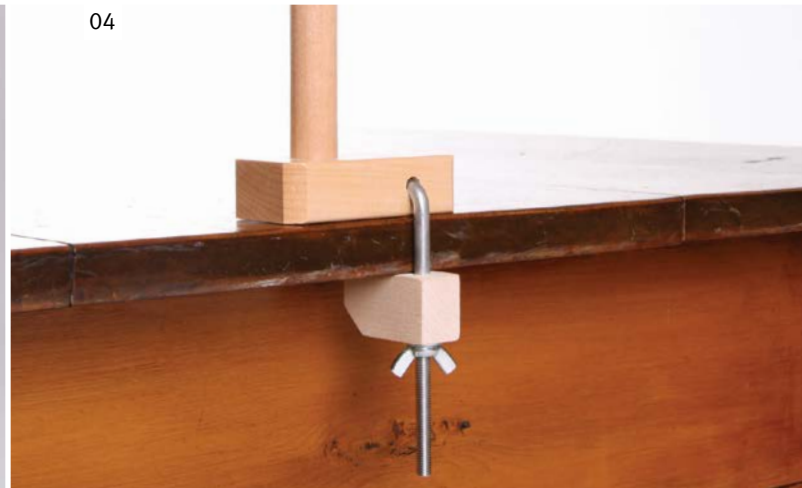
Használjunk egy hosszú asztalt, vagy toljunk össze két kisebbet, és helyezzük el a felvető póznát 2m távolságra a szövőszék végpálcájától.

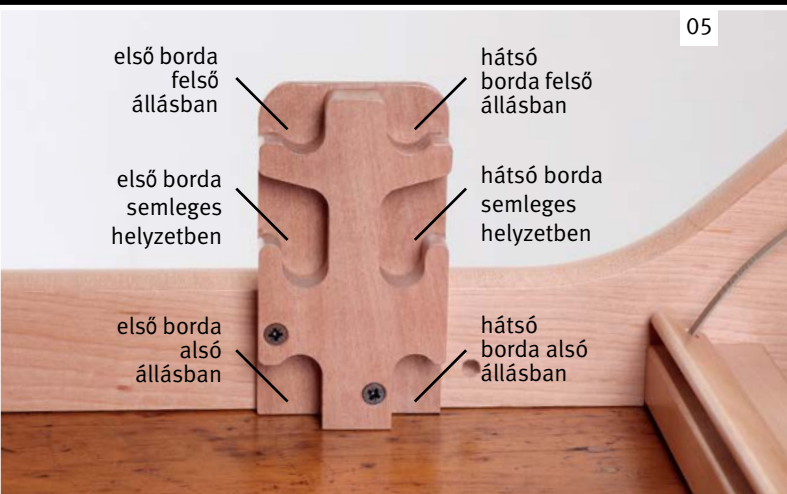
A hátsó merevítőt rögzítsük az asztalhoz a szorítóval. Illesszük a szorító szárát a merevítő közepén levő lyukba.

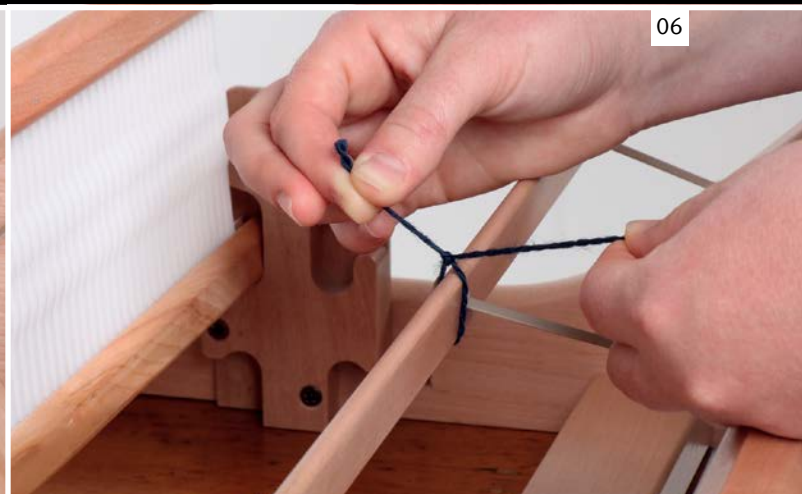
Megjegyzés: A szövőszék hátuljának alján található egy kivágás. Illesszük az első és hátsó biztosító pecket is a fogaskerekre és csattintsuk rá.

Rögzítsük a felvető póznát szorítóval az asztal túlsó végére. Megjegyzés: Ha az asztal lapja nem elég vastag, illesszük a szorító szárát a lyuk helyett a póznát tartó fakocka tetejéhez.

Egy bordával való szövéshez használjuk a tartó első felét. Két bordát dupla széles, két rétegű vagy mintás szövéshez használunk, ekkor a második borda a tartó hátulján foglal helyet. Megjegyzés: A bordának három állása van a tartón: alsó, felső és semleges.

Ennek a sálnak a felvetése 84 szálból áll. Ez 42 dupla szálat jelent, amiket átfűzünk a réseken. Az első szál elhelyezéséhez lásd az alábbi útmutatót. A szál végét kössük a végpálcán a megfelelő rés mögé.

Útmutató:

40cm-es szövőszék – kezdés a 9. részben a szélétől
 60cm-es szövőszék – kezdés a 24. részben a szélétől
 80cm-es szövőszék – kezdés a 39. részben a szélétől

Dugjuk a szálfűzőt az első részbe, kapjuk el a szálat és húzzuk át a fonalhurkot.

Húzzuk el a hurkot a póznáig és akasszuk rá.

Tegyük a gombolyagot a földre a szövőszék mögé.

Trükk: Tegyük a gombolyagot egy tálba, így nem gurul össze-vissza a földön.

09

Dugjuk a szálfűzőt a következő részbe. Kerüljük meg a végpálcát a szállal ALULRÓL, kapjuk el a szálát, és húzzuk át a hurkot a résen. Az előzőhöz hasonlóan akasszuk ezt a hurkot is a póznára. Törekedjünk egyenletes feszességet tartani a felvetés teljes hosszán.

10

Áttérhetünk a következő részre. Kerüljük meg a végpálcát a szállal FELÜLRŐL, húzzuk át a résen és akasszuk a póznára. Így folytassuk, az egyik szállal alulról, a másikkal felülről kerülve a végpálcát, míg át nem fűztük mind a 42 hurkot a réseken (84 szál).

11

Színváltás: vágjuk el a szálát és kössük a végét a végpálcához. Az új színű fonal végét kössük a végpálcához. Húzzuk át a hurkot a következő résen majd akasszuk a póznára. Ismételjük a 9.-10. lépéseket a következő színig. Befejezésül a legutolsó szálvéget is kössük ki a végpálcához.

12

Kérjünk meg valakit, hogy fogja meg a póznáról levett hurkokat, míg feltekerjük a hosszát a szövőszékre. Megjegyzés: ha egyedül vetünk fel, kövessük a Solo Warping Instructions útmutatásait a honlapon: www.ashford.co.nz

13

Álljunk a szövőszék mögé. Tekerjük a hátsó tárcsát magunk felé, míg a végpálca egyszer megkerüli a lánchengert.

14

Illesszünk oda egy elválasztó kartoncsíkot.

15

Az elválasztó kartoncsíkok segítenek egyenletesen tartani a feszességet. Ahogy haladunk a feltekeréssel, helyezzünk el újabb és újabb kartoncsíkokat.

16

Álljunk meg, amikor a felvetés vége eléri a szövethengert. Vágjuk át a hurkok végét. Ne tekerjünk fel többet. Vegyük le a rögzítőt a szövőszék hátuljáról a befűzéshez.

LEGYÜNK ÓVATOSAK: NE
HÚZZUK TÚL ERŐSEN A SZÁLAT,
MERT ELSZAKADHAT!

17

Fogjuk meg az elsőrés egyik szálát. A szálfővel főzzük be
jobbra az elsőlyukba. A másik szál a helyén marad a résben.

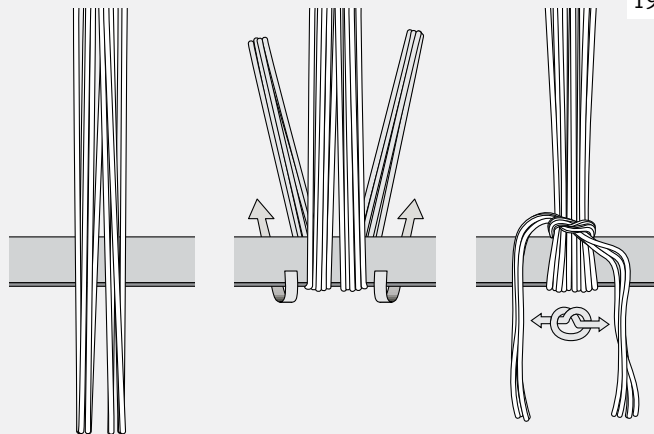

18

Folytassuk a többi szállal. Most már a résekbe és a lyukakba
is be vannak főve a szálak.

19

Osszuk el a szálakat kisebb szálcsoportokra. Vegyünk egy csoportot és felülről kerüljük meg vele a kezdőpálcát. Válasszuk ketté. A két
tincset kössük össze a szálcsoport fölött **EGYSZER**. Ezen a módon kössük végig a szálakat széltében.

20

Ellenőrizzük a feszességet. Igazgassuk a kötéseket, amíg minden tincs egyforma feszes nem lesz. Megjegyzés: az igazításhoz fogjuk a két fél tincs végét és finoman húzzuk fölfelé, a borda irányába, majd húzzuk szorosra.

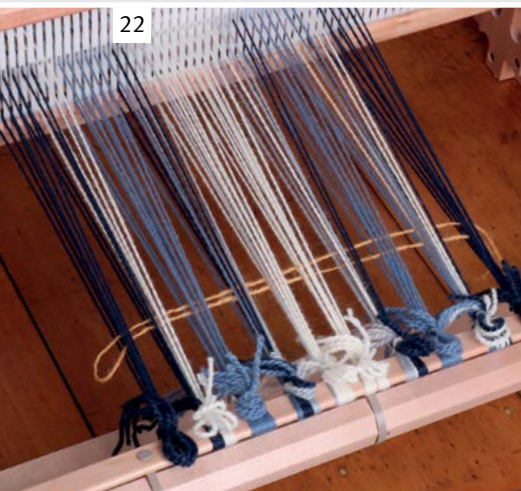
21

Kössük meg a csomókat még egyszer, így rögzítve azokat. A szövés legvégén majd ki kell tudnunk bontani ezeket a csomókat. Egy alternatív kikötési módszer látható a "Tying a warp on a Rigid Heddle Loom" c. YouTube videóban: <https://youtu.be/bnrCoiJfZVY>

22

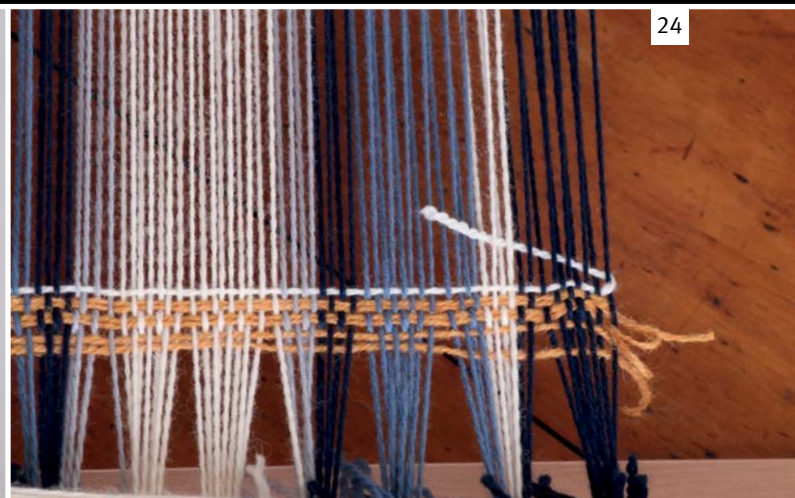

Szövés előtt rendezni kell a csomók által képzett réseket a szálak között, ezt nevezzük előszövésnek. Ld. YouTube: <https://youtu.be/A-SW47MtrsQ>. Helyezzük a bordát felső állásba. Maradék fonalból húzzunk egy nagy hurkot a nyílásba jobbról balra. NE verjük be a bordával, váltsunk nyílást alsó állásra. Húzzunk újabb hurkot a nyílásba (ügyelve, hogy a vége eléggé kilógjon ahhoz, hogy könnyű legyen utólag eltávolítani). Ismételjük meg felső állásban. Most fogjuk a bordát és gyengéden illesszük vele a szálakat a kikötött csomók közelébe. Most már rendezetten sorakoznak a felvetett szálak.

23

Most már készen állunk a szövésre. Tekerjünk fonalat a lapos vetélőre. Helyezzük a bordát alsó állásba. Vezessük át a vetélőt a nyíláson. A bordával finoman illesszük helyére az első sort.

24

Helyezzük a bordát felső állásba. Ujjunkkal illesszük a kilógó szálvéget a nyílásba. Vezessük át a vetélőt a nyíláson. A bordával gyengéden tegyük helyére a második sort is.

25

Trükk: Hogy megelőzzük a szélek behúzódását, hagyjunk elég vetülékfonalat a nyílásban, ujjunkkal csípjük a vetülékszálat a szélső láncfonalhoz, és igazítsuk 30 fokos szögbe. Finoman használjuk a bordát, amikor helyére húzzuk a vetüléket.
MEGJEGYZÉS: GYENGÉDEN ÜSSÜK MEG, NE VERJÜK BE SZOROSAN. MARADNIA KELL EGY PICI RÉSNÉK A VETÜLÉKSOROK KÖZÖTT.

26

Üljünk kényelmes székre, ölünkben a szövőszék elejével, hátulját egy asztal szélén megtámasztva. Folytassuk a szövést, míg a legfelső sorunk kb. 8 cm-re lesz a bordától. Húzzuk ki óvatosan az előszövés hurokjait a végüknél fogva.

27

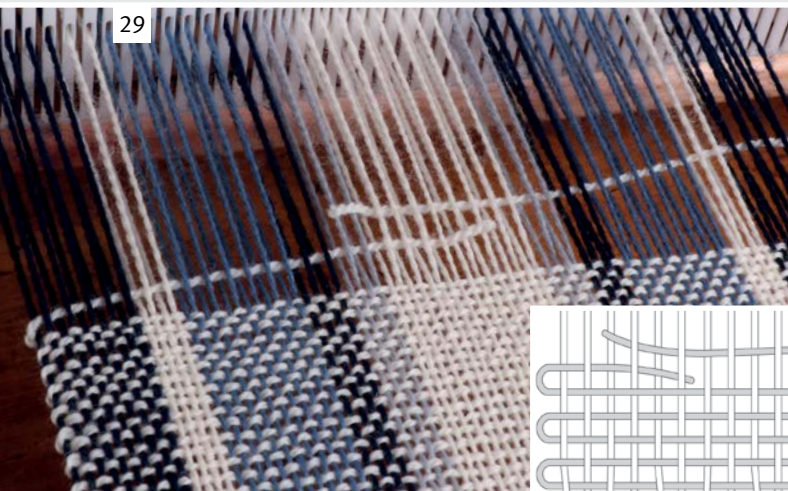
Most továbbítanunk kell az anyagot (azaz feltekerni a szövethengerre). **TEGYÜK A BORDÁT SEMLEGES ÁLLÁSBA.** Ahhoz, hogy engedjünk a feszítésen, finoman fordítsuk hátra a hátsó fogaskereket, így ki tudjuk akasztani belőle a biztosító pecket. Engedjünk előre valamennyit a felvetésből és csattintsuk vissza a biztosító pecket.

28

Most tekerjük magunk felé a szövethengert, amíg a szövet vége kb. 5cm-re lesz a hengertől. Ellenőrizzük a feszességet. Ahogy halad a szövés, mindig ezen a módon továbbítjuk az anyagot. **Trükk: TEGYÜNK ELVÁLASZTÓCSÍKOT AZ ELSŐ HENGEREN A CSOMÓK FÖLÉ, MIELŐTT FELTEKERNÉNK RÁ A SZÖVETET.**

29

Új szál illesztése: egy ponton elfogy a fonal a vetélőnkrol. Tekerjük fel rá még egy adagot. Illesszük átfedésben az új szál végét a régivel, ugyanabban a nyílásban. A bordával egyszerre üssük be őket. Az esetleg kilógó szálvégeket levághatjuk egy ollóval, ha kész a szövet.

30

Folytassuk a szövést a végéig, hagyjunk elég fonalat a végén a rojtok számára. A végpálca mentén vágjuk el a felvetés szárait. Ügyeljünk rá, hogy ne vágjuk el a végpálcát tartó rögzítőket. Hagyjunk egy kevés vetülékfonalat a szövet utólagos javítására is.

31

Engedjük ki a szövethenger fogaskerekét és tekerjük le róla a szövetet.

32

Oldjuk ki a csomókat a kezdőpálcán és távolítsuk el a munkát a szövőszékről

33

Fogjuk négyszálas csoportokba a felvetőszálakat és kössünk egy csomót a tövükhöz. Szükség esetén javítsuk ki a véletlen szállebegéseket tűbe fűzött vetülékfonallal, vagy használjuk fel a maradékot vendégrojtnak.

35

Szövet frissen a szövőszékről.

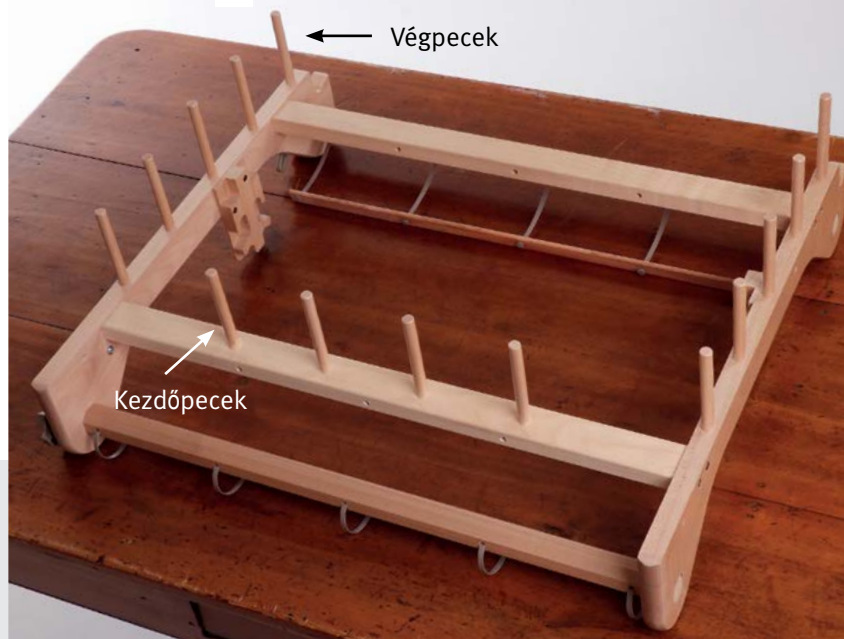
Szövet avatás után.

INDIREKT FELVETÉS

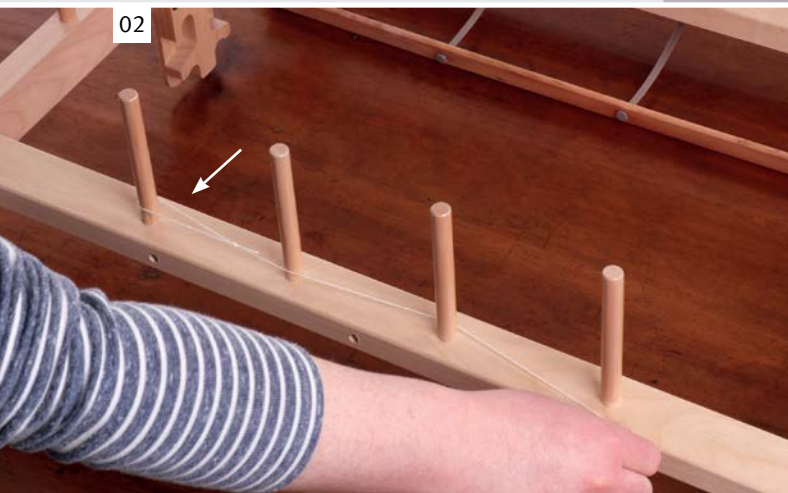
Az opcionális felvetőpecek használatával alkalmazhatjuk az indirekt felvetést. Van néhány előnye: helytakarékos, biztosabban tudjuk tartani a feszességet a felvetés hosszán; és nem csak szálpárokkal, hanem egy-egy eltérő színű szállal is tervezhetünk.

Számítsuk ki a felvetés hosszát. Vágjunk le egy azonos hosszúságú szálát maradékból, és használjuk vezetőként.

01

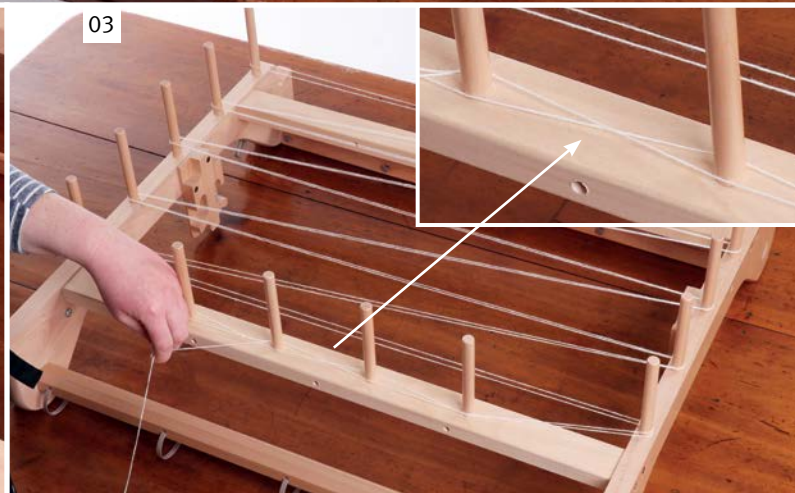

02

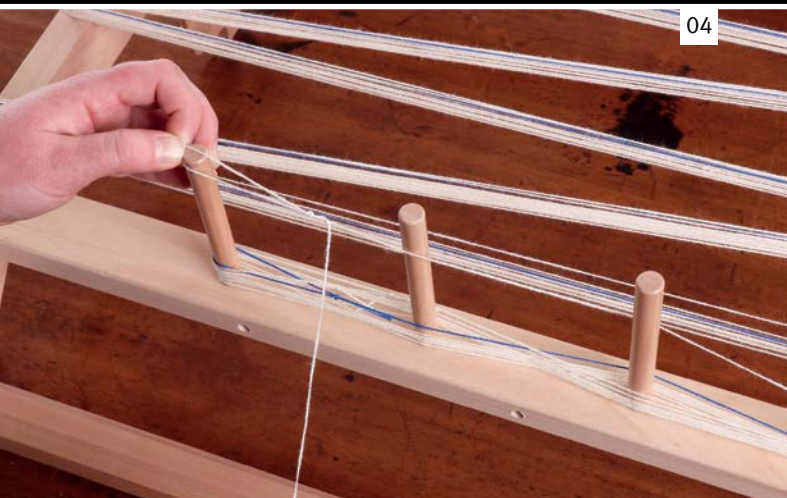

Kössük a felvetőfonal végét a kezdőpecek köré laza hurokkal. Tekerjük fel a pecekre a felvetés kívánt hosszát és visszafelé kövessük ugyanazt az utat a kezdőpecekig.

03

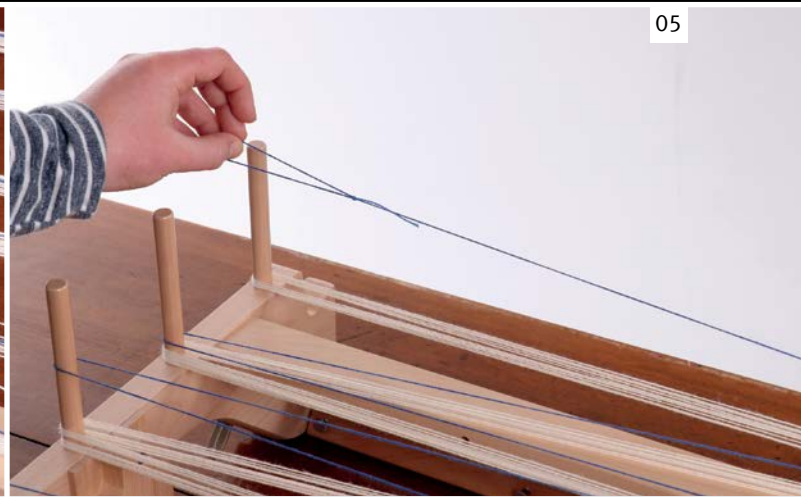

Visszafelé szálkeresztet készítünk az első és második pecek között. A szálkereszt őrzi a szálak sorrendjét a befűzéshez.

04

Amikor egy színnel végzünk, a kezdőpecekhez kötjük, ugyanúgy, mint kezdéskor.

05

Ha csak egy szálát szeretnénk egy színből, akkor kössük a végpecekhez a végét, ugyanúgy, mint kezdéskor. Majd ismét kezdjük egy újat a kezdőpecektől.

06

Amikor minden szál fel lett tekerve, biztonsági kötésekkel előzzük meg a felvetés összegubancolódását. Tegyük egy laza rögzítőkötést a kereszt két oldalába.
Megjegyzés: szélesebb felvetésekhez tekerjük a szálakat két vagy több adagba (kalácsba).

07

Szintén rögzítsük a kezdő- és véghurkot egy-egy kötéssel és helyezzünk el néhányat szabályos közönként a felvetés hosszán.

08

Ideje felkalácsolni a felvetésünket. Az eltávolítást kezdjük a végén. Húzzuk le a hurkot a végpecekről, nyúljunk bele és húzzunk át rajta egy újabb hurkot.

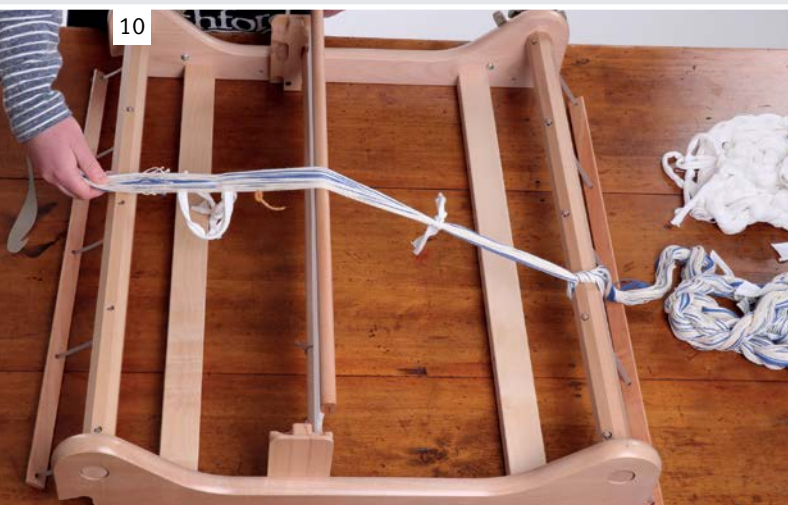
09

Nyúljunk bele a következő hurokba és azon is húzzunk át újabbat, egészen addig, míg a kereszt közelébe nem érünk.

10

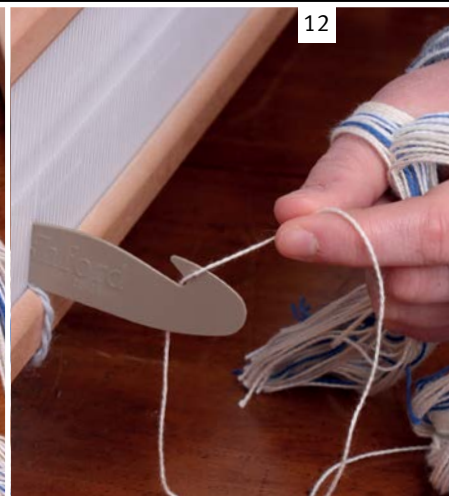
A felvetés felkalácsolatlan, szabad végét kössük a szövethengerhez, hogy helyben tartsuk a befűzés idejére.

11

Fogjuk meg a felvetést a kereszt közelében és vágjuk át a végén a hurkot.

12

Fogjuk a keresztet és dugjuk egy-egy ujjunkat minkét oldalába. Helyezzük a bordát semleges állásba. Kezdjük a befűzést a kereszt legszélső szálával, és fűzzük a bordába előlről hátrafelé a szövőszéken. A direkt felvetéssel ellentétben most nem csak a résekbe, hanem egy részbe - egy lyukba fűzünk.

13

Amikor minden felvetőszál be van fűzve a résekbe és lyukakba, kössük ki őket a végpálcához kis tincsenként. Ld. a 19-21. lépéseket a sál készítésénél.

14

Oldjuk le a kötést a szövethengerről. Ideje feltekerni a felvetés hosszát a lánchengerre, végig feszesen tartva azt. Valaki segíthet tartani a kalács végét a szövőszék eleje fölül.

Illesszünk karton elválasztócsíkokat a hengerre feltekeréskor, legalább egyet minden körben. Amikor feltekertük, kössük ki a kezdőpálcához, ld. a 19-21. lépéseket a sál készítésénél, vagy a "Tying on a warp" c. oktatóvideót: <https://youtu.be/bnrCoijfZVY>

Végül szükség lesz egy kis előszövésre a szálak rendezéséhez. Ld. a "Spreading the warp" c. oktatóvideót: <https://youtu.be/A-SW47MtrsQ>

Most már indulhat a szövés!

AVATÁS

A szövött anyagot ki kell mosni, hogy a szálak felpuffadjanak és kitöltsék a hézagokat, és így az anyag "késznek" hasson.

MOSÁS

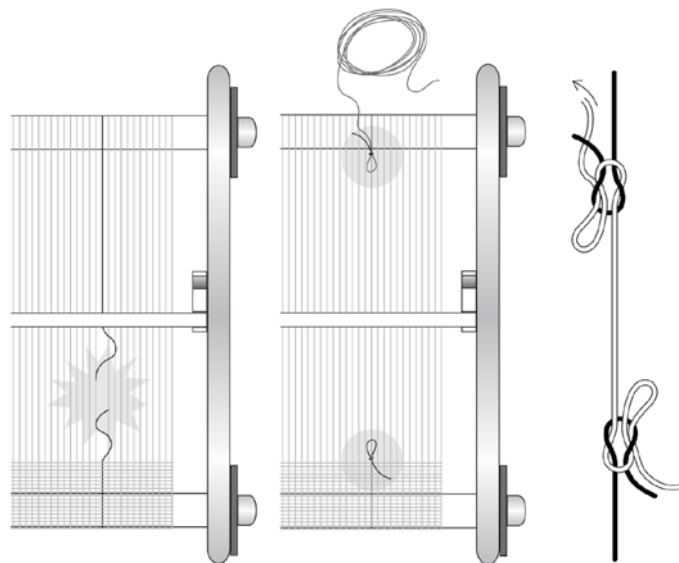
Mossuk ki óvatosan meleg, kissé mosószeres vízben. Emeljük ki és nyomjuk össze. Hagyjuk, hogy a mosószeres víz visszafolyjon és öblítsük ki langyos, tiszta vízben. Akasszuk ki száradni. Tegyük alá egy törölközőt, így nem lesz hajtott éle amikor megszárad. Amikor még kissé nedves, puha pamutszöveten keresztül vasaljuk át. Terítsük ki ismét, míg teljesen átszárad. Megcsináltuk! Most már büszkén hordhatjuk első kézzel szőtt sálunkat!

HASZNOS TIPPEK

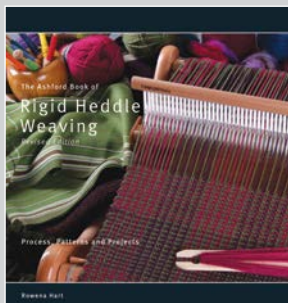
Beverés

Mindig gyengéden használjuk a bordát. Olykor a szövés kissé lazának tűnik. Ne feledjük, a munka ki van feszítve a szövőszéken, és összébb fog esni, amikor levesszük a szövőszékről. Valamint az avatás is eltünteti a réseket.

Szálszakadás javítása

Ashford könyvek

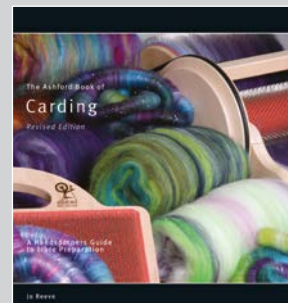
The Ashford Book of Rigid Heddle Weaving
By Rowena Hart
ISBN: 978-0-9582881-1-8

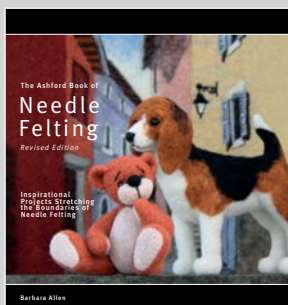
The Ashford Book of Weaving Patterns from Four to Eight Shafts
By Elsa Krogh
ISBN: 978-0-9582881-7-0

The Ashford Book of Hand Spinning - By Jo Reeve
ISBN: 978-0-9582881-5-6

The Ashford Book of Carding - By Jo Reeve
ISBN: 978-0-9582881-9-4

The Ashford Book of Needle Felting
By Barbara Allen
ISBN: 978-0-9582881-2-5

The Wheel Magazin

Az Ashford éves magazinja. Benne fonás, szövés, nemezelés, festés és kötés, minták, leírások és cikkek a világ minden tájáról.

Prémium minőségű példányért házhozszállítással előfizetés itt:

WWW.ASHFORD.CO.NZ/SUBSCRIBE

Kövess minket a fb-on:
www.facebook.com/ashford.wheels.ooms

Oktatófilmjeink a YouTube-on:
www.youtube.com/AshfordHandicrafts

Kövess Instagramon:
[@ashford_wheels_looms](https://www.instagram.com/ashford_wheels_looms)

További információért, hasznos
tippekért és inspirációért ajánljuk
a The Ashford Book of Rigid Heddle
Weaving c. könyvet. Látogass
el honlapunkra és nézd meg
videóinkat.

ashford
WHEELS & LOOMS

Ashford Handicrafts Limited
415 West Street
P O Box 474, Ashburton, New Zealand
+64 3 308 9087
sales@ashford.co.nz
www.ashford.co.nz

